

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, С. Горова, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.htm.
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 52
(15 липня 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	11
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	12
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	16
ПОЛІТИКА	22
ЕКОНОМІКА.....	25

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

До КСУ надійшло подання про скасування політреформи

До Конституційного Суду України надійшло конституційне подання 252 народних депутатів України щодо конституційності закону «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 р. № 2222-IV.

Про це повідомила прес-служба КСУ.

Згідно з регламентом Конституційного Суду, конституційне подання передано на вивчення в секретаріат суду.

Нагадаємо, в серпні 2006 р. Верховна Рада заборонила КС переглядати зміни в Конституцію, внесені парламентом 8 грудня 2004 р., відповідно до яких Україна перейшла до парламентсько-президентської форми правління, проте наприкінці червня 2008 р. КС визнав цю заборону неконституційною.

9 липня 2010 р. Верховна Рада прийняла поправку до закону про референдум, якою заборонено відмінити зміни до Конституції України.

Як повідомлялося раніше, керівник фракції ПР у Верховній Раді О. Єфремов заявив, що вважає за необхідне повернутися до Конституції у редакції 1996 р.

Народний депутат України від фракції Партії регіонів М. Чечетов висловив надію, що всі політичні сили погодяться з рішенням, яке винесе Конституційний Суд щодо політреформи 2004 р., повідомляють у прес-службі ПР. За словами М. Чечетова, звернення до Конституційного Суду народних депутатів ставить за мету отримати чітку відповідь щодо законності цих змін. «Якою вона буде, ми не знаємо, і ніхто не має права вимагати від суддів КС якого-небудь конкретного рішення. Упевнений, що рішення суду спиратиметься виключно на норми Конституції. Але яким воно буде – вирішувати самим суддям після ознайомлення зі всіма необхідними матеріалами. Ми лише сподіваємося на те, що судді КС, усвідомлюючи важливість цього звернення, розглянуть його об'єктивно, неупереджено і в стислі терміни», – сказав депутат.

При цьому він зазначив, що від роз'яснення Конституційного Суду залежатиме моделювання подальших політичних кроків.

За прогнозом керівника соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженка, найімовірніше, Конституційний Суд України задовольнить подання народних депутатів щодо відповідності Основному Закону змін до Конституції від 2004 р., але депутати не проголосують за повернення до президентсько-парламентської форми правління. Політолог нагадав, що у рішенні КСУ має обов'язково бути фраза, що Верховна Рада повинна привести законодавство у відповідність до Конституції, оскільки КСУ лише тлумачить норми Конституції і радить як має бути. «Цю пораду КСУ повинна виконати Верховна Рада після того, як КСУ прийме рішення про те, що зміни до Конституції 2004 р. не відповідають

Основному Закону. Верховна Рада повинна переголосувати ці зміни в Конституцію», – зазначив експерт.

За прогнозом політолога, ті, хто звертався до КСУ, якраз і не голосуватимуть за відповідні зміни. «Навіть якщо буде набрано 300 голосів у коаліції, вони все одно не віддаватимуть владу від парламенту абстрактній Адміністрації Президента», – сказав В. Небоженко.

У свою чергу, директор Національного інституту стратегічних досліджень А. Єрмолаєв стверджує, що Конституційний Суд України не ухвалюватиме ніяких рішень, що відмінюють конституційні реформи. «Я думаю, рішення суду носитиме оцінно-рекомендаційний характер. Рішень, які б відмінювали реформи, не буде, але у разі критичності зауважень, це зробить більш обґрунтованим і легітимним роботу над правками в Конституцію», – зокрема, сказав А. Єрмолаєв (*FOR-Ua.com* (www.for-ua.com)). – 2010. –15.07; *Українська правда* (www.pravda.com.ua)). – 2010. – 14.07).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Як платитимемо?

Минулого місяця Верховна Рада ухвалила в першому читанні проект Податкового кодексу, внесений на розгляд парламенту Кабінетом Міністрів. Але після тріумфального проходження в першому читанні проект Податкового кодексу став мішенню для активної критики.

Розроблений Кабміном проект нового Податкового кодексу України став економічним бестселером: важко назвати якийсь інший документ, який останнім часом викликав настільки широке обговорення, який би і експертами, і громадськістю вивчався б настільки прискіпливо. Цей інтерес абсолютно закономірний: звісно, взаємини українців з податківцями відрізняються від, скажімо, американських, де навіть жартома порівнюють невідворотність смерті і податків, але ця тема близька практично всім нашим співгромадянам. Питання «як платитимемо?» сьогодні турбує в першу чергу підприємців усіх масштабів, але так чи інакше зачіпає і найманих робітників, і бюджетників, і навіть пенсіонерів.

Ще одна причина резонансності нового Податкового кодексу, очевидно, полягає у тому, що реформи у цій галузі назріли давно: як відомо, українська податкова система за критерієм сприятливості податкового фіскального простору

знаходиться на 181 місці із 183 країн – це результат дослідження, яке щорічно проводить Всесвітній банк та Pricewaterhouse Coopers в рамках дослідження Paying Taxes. Згідно з даними аналізу Paying Taxes 2010 р., Україна характеризується найбільшою кількістю податкових платежів. Наразі в Україні функціонує 28 загальнодержавних податків, прописаних в законі України «Про систему оподаткування», плюс єдиний податок, який функціонує на базі Указу Президента. Крім 29-ти державних податків, в Україні функціонує 14 місцевих зборів.

Отже, сам факт наявності політичної волі для затвердження нового Податкового кодексу, розробка єдиного документу, який регулюватиме відносини у податковій сфері – надзвичайно важливий крок вперед. Тепер необхідно ретельно пропрацювати проект з економістами, з бізнесменами і підприємцями, можливо, із зарубіжними фахівцями, з тим, щоб нарешті встановити чіткі, конструктивні податкові правила, за якими відбуватиметься – будемо надіятися, що найближчим часом – посткризове оновлення економіки.

Прийнятий у першому читанні проект кодексу містить 19 розділів. Зокрема, він передбачає зниження податку на прибуток підприємств з 25 % до 20 % у 2011 р. і його подальше щорічне зниження до 17% у 2014 р.

Проект також припускає поетапне зниження ставки податку на додану вартість у період з 2012 до 2014 р. з 20 % до 17 %. Так, з 1 січня 2012 р. – з 20 % до 19 %, з 1 січня 2013 р. – з 19 % до 18 %, а з 1 січня 2014 р. – з 18 % до 17 %.

Базова ставка податку на дохід фізичних осіб, згідно з проектом Податкового кодексу, становить 15% бази оподаткування, водночас, для ряду випадків встановлюється подвійна ставка податку на доходи фізосіб – 30 %. Подвійна ставка буде поширюватися на доходи, нараховані як виграш чи приз, крім державної грошової лотереї.

За ставкою 10 % будуть обкладатися податком зарплата шахтарів, працівників шахтобудівних підприємств, працівників державних воєнізованих аварійно-рятувальних служб.

Проект кодексу також передбачає введення з 2013 р. податку 5 % на доходи, одержувані фізособами від розміщення коштів на депозитному або поточному банківському рахунку.

Проект також передбачає введення місцевого туристичного збору в розмірі 0,5–1 % від вартості проживання за добу в місцях тимчасового проживання. Проект також передбачає звільнення від оподаткування 80 % прибутку підприємств, отриманого від продажу на митній території України енергозберігаючого устаткування.

Той факт, що справа податкового реформування зрушила з мертвої точки, можна лише вітати. Запропонована урядом концепція оподаткування містить важливі і, як відзначають фахівці, позитивні нововведення. Самі розробники документу перевагами урядового варіанту кодексу називають зменшення податку на прибуток із 25 % до 20 %, уніфікацію податкової і бухгалтерської звітності,

поетапне зниження податку на додану вартість із 20 % до 17 % до 2014 р. М. Азаров наголошує на тих положеннях Кодексу, які мають на меті стимулювати інвестиції у нові технології: в документі передбачено спеціальні режими оподаткування для компаній, які реалізують інвестпроекти у рамках технопарків.

«У проекті є досить серйозні позитивні моменти, починаючи від задекларованого зниження рівня оподаткування, передусім – ПДВ і податку на прибуток, – зазначає народний депутат А. Кінах, президент Української спілки промисловців і підприємців. – Є чітка політична воля зберегти спрощену систему оподаткування, розширити базу оподаткування, боротися з явищем мінімізації податків, домагаючись скорочення тіньового сектору економіки. Це однозначно підтримується».

Голова Державного комітету з питань регуляторної політики та підприємництва М. Бродський, відзначаючи моменти, покликані покращити життя бізнесу, наголошує на зниженні ставок податку на прибуток підприємств, зменшенні кількості загальнодержавних податків, скороченні кількості звітів до податкової та спрощення системи документообігу. «Обіцяли податкові канікули – вони записані в Податковому кодексі. Обіцяли зменшення податку на прибуток – у кодексі записано 20 % замість колишніх 25 %. Обіцяли зменшення кількості податків – було 29, залишилось 17», – зазначив М. Бродський.

Але і критики на адресу проекту Кодексу багато. До запропонованого М. Азаровим проекту нового Податкового кодексу України є запитання і з боку підприємців, і з боку деяких членів коаліції, і з боку опозиції, і з боку експертного середовища. Фахівці наводять перелік ключових для бізнесу змін, передбачених поточною редакцією Податкового кодексу України, що викликають серйозні застереження. У першу чергу відзначається посилення повноважень податкових органів. Згідно проекту Податкового кодексу податкові органи мають право проводити позапланові перевірки без попередження, в разі якщо протягом двох поспіль базових звітних періодів платник податків показує збитки. Кількість таких перевірок та їх періодичність у документі не обмежуються. Таким чином, представники сезонного бізнесу, а в період економічного спаду – представники цілого ряду галузей промисловості можуть піддаватися безпідставному втручання податкових органів в їх господарську діяльність.

Експерти констатують, що проект Податкового кодексу спрямований на полегшення умов для великих виробників, дозволяє вивільнити кошти для того, щоб оновити основні фонди підприємств-експортерів, які дають левову частку надходжень до бюджету, але в тій частині, яка регулює оподаткування малого бізнесу, він потребує істотного вдосконалення.

На необхідності доопрацювання урядового проекту, «неприйняттого в нинішній для країни, суспільства і економіки редакції», наголосив і Президент. В. Янукович закликав уряд, ВР врахувати всі слушні пропозиції, внести суттєві зміни до проекту кодексу і якнайшвидше ухвалити цей конче потрібний для суспільства документ. У Адміністрації Президента, за словами першого

заступника голови АП І. Акімової, відзначають такі слабкі сторони урядового проекту, як зайве посилення адміністративного тиску на бізнес, зокрема подовження строків перевірок і відсутність обмежень їхньої частоти, а також істотне розширення прав податкових органів. Зокрема, перший заступник голови АП назвала неприпустимими пропозиції, відповідно до яких податківці мають право обстежувати приміщення та території платників податків, проводити опитування їх співробітників.

За її словами, запропоновані в документі непрямі методи податкового контролю мають супроводжуватися закритим переліком причин його застосування і чіткою методикою цих методів.

І. Акімова також розкритикувала положення проекту про передання податковим органам функцій суду (зі списання коштів та скасування рішень суду), а уряду – функцій Верховної Ради.

Серед інших недоліків вона назвала пропозиції про диференціацію термінів повернення податку на додану вартість і відмову від положення, відповідно якого у разі подвійного тлумачення нормативних актів правим визнається платник податків.

«Посилення адміністративного тиску, а не його ослаблення; посилення можливостей корупційних проявів з боку державних чиновників і відсутність належної прозорості у взаєминах між податковими службами та платниками податків – ці причини роблять абсолютно необхідним доопрацювання Податкового кодексу», – наголосила І. Акімова.

Вона також дала, що до урядового проекту не увійшла низка пропозицій Програми економічних реформ глави держави, що слід виправити. За її словами, йдеться про податок на нерухомість, перехід до проведення перевірок за принципом ризик-орієнтування, прозору систему відповідальності податкових служб, новий підхід до рентних платежів.

При цьому І. Акімова наголосила, що урядовий проект має і значні переваги, серед яких вона виділила скасування неефективних податків, зниження ставок податків на прибуток і додану вартість, стимулювання регіонального та інвестиційно-інноваційного розвитку, стабілізацію Пенсійного фонду.

Як бачимо, владна команда визнає недоліки проекту Податкового кодексу і це надзвичайно важливо: суспільство і бізнес отримали надію на те, що кодекс буде прийнято після доопрацювання і виправлення найбільш кричущих його недоліків. Поки що ж робота над «податковою конституцією» країни триває, й влада демонструє готовність сприймати пропозиції бізнесу.

КОМПЕТЕНТНО

В. Новицький, заступник голови Всеукраїнської спілки вчених-економістів, член-кореспондент Національної академії наук України, доктор економічних наук, професор, заступник директора Інституту світової економіки та міжнародних відносин НАНУ:

– Прийняття Податкового кодексу – це справа дійсно потрібна країні, тому що їй потрібен документ, який би кодифікував всі нормативні та регулятивні підходи, права та обов'язки сторін, як суб'єктів платників податків, так і органів, які контролюють цих платників.

Багато бізнесменів відзначають певні недоліки та свої побоювання з приводу цього проекту Податкового кодексу. Я б сказав, що не всі ці побоювання є стовідсотково точними та влучними. Не вся критика є справедливою, але насправді є моменти, над якими варто замислитися.

Наприклад, відзначається таке побоювання з приводу Кодексу, як небезпека посилення адміністративного тиску на суб'єктів господарювання. Йдеться про запровадження норм, які порушують або нібито порушують конституційні права та потреби бізнесменів. Найчастіше йдеться про шість пунктів, які викликають побоювання. Йдеться про вилучення у платників податків оригіналів тих чи інших документів, про обстеження житла громадян, про використання засобів аудіо та відео фіксації, про опитування фізичних осіб, про донарахування податкових зобов'язань за непрямыми рішеннями та аргументами без рішень суду, та нарешті перевірки без рішень взагалі керівництва Податкової адміністрації. Я сказав би, що всі ці адміністративні важелі прийняті у світовій практиці у тих або інших країнах.

І справа не в тому, якою власне є підстава для побоювань, а те, в якому середовищі відбуватиметься імплементація того чи іншого положення. Якщо країна не має ефективної системи контролю дій органів влади, то виникають підстави для побоювання. Якщо країна є стабільною правовою державою, то такі побоювання не справдяться. Саме на ці зауваження слід дивитися у подібному більш широкому контексті. Нібито і є підстави для побоювання, але водночас жоден із цих пунктів не суперечить світовій практиці. Скоріше варто думати про узгодженість системи законодавства України в цілому.

Більш справедливі побоювання з приводу другого комплексу зауважень. Це стосується певної асиметрії у правах та обов'язках платників податків та контролюючих органів. Скажімо, внесення змін до адміністративного судочинства є остаточним і не підлягає подальшому оскарженню. Водночас рішення суду, прийняте на користь платника податків, звичайно, подальшому оскарженню підлягає, згідно із логікою законодавства. Тут є певна асиметрія.

Також фактично не передбачена відповідальність держави або конкретних посадових осіб за неадекватні дії або рішення податкової інспекції. Відзначається і

економічне необґрунтування додаткового податкового навантаження на суб'єктів господарювання. Дуже часто відзначається великий перелік або розмір штрафних санкцій, введення авансових платежів з податку на прибуток, наділення податкових органів правом застосування свідоцтва платників ПДВ, тих суб'єктів господарювання, відносно яких порушені впровадження у справі банкрутства тощо.

Є й інші побоювання та зауваження, зокрема, пов'язані з застосуванням єдиного податку.

В цілому я хотів би зауважити, що документ є високопрофесійним. Причому при розробці цього документу чи не вперше в українській практиці серйозно радилися з науковцями, велися дійсно наукові дискусії керівниками, адміністраторами, які були відповідальними за прийняття цього документу та науковцями. Неможливо прийняти такий серйозний комплексний документ, щоб до нього не було зауважень і щоб усі були задоволені.

Позбутися корупції, тіньового бізнесу просто так, адміністративним рішенням вже не можна. Все суспільство українське є хворим. Безумовно, закон є неадекватним, безумовно, бізнес і сьогодні не може ефективно працювати поза тінню, безумовно, слід створювати умови для детінізації. І розробники Кодексу спробували це зробити, але є над чим ще працювати.

О. Молдован, старший консультант сектору економічної та соціальної стратегії Національного інституту стратегічних досліджень:

– Загалом документ містить значний перелік позитивних кроків та конструктивних нововведень. Але через наявність значної кількості надмірно одіозних і вкрай небезпечних норм позитивні кроки цього документу були відсунуті на другий план. І фактично вони дискредитувалися.

Хочемо виділити чотири ключові позитивні напрямки, які містяться в даному кодексі.

Перший. Урядовий варіант проекту Податкового кодексу передбачає різке скорочення кількості податків та зборів. Це стосується як системи державних податків, так і системи місцевих. Передбачається скорочення кількості обов'язкових платежів державного рівня до 18 і місцевого рівня – до 3.

Другим позитивним кроком та позитивною тенденцією, яку ми бачимо в проекті Податкового кодексу, є зниження фіскального тиску на економіку.

Але знову ж таки, звернемо увагу, що не зважаючи на загальний позитивний тренд, певні норми містять ряд зауважень, які нівелюють той позитивний ефект, який міг би бути досягнутий. Зокрема, поряд зі зниженням основної ставки вводиться податкова ставка податку на прибуток – загалом до 5 %. При цьому вона вводиться на добровільних засадах. Тобто надається право органам місцевого самоврядування за власним бажанням встановлювати загальну ставку до 5 %. На нашу думку, такий механізм спровокує певну податкову конкуренцію і сприятиме викривленню економічного простору. Наприклад, східні регіони, де знаходиться

значна кількість підприємств важкої промисловості, які не є мобільними (тобто не можна взяти завод і перенести в іншу область), вони фактично отримують право встановлювати ставку до 5 % без загрози того, що буде спостерігатися відтік капіталу. Водночас, західні регіони, які змушені конкурувати за капітал, будуть знижувати ставки до мінімуму, таким чином, фактично для них дане джерело буде втрачено.

Загалом, хотів би підкреслити, що ініціація податкової конкуренції між внутрішньою податковою конкуренцією та регіонами не є позитивним явищем. Регіони передусім мають конкурувати якістю підприємницького середовища, інвестиційного клімату, а не ставками податків.

Третій позитивний напрямок. Хотілося б відмітити розширення переліку інструментів реалізації стимуляційного потенціалу податкової політики. Це є досить позитивним моментом: уряд відчуває той факт, що політика фіскалізму, коли податкова система загалом розглядається як інструмент мобілізації доходів до бюджетів, це є пагубний підхід для України. В умовах посткризового відновлення стимулювання якісних структурних зрушень необхідно переходити до більш активної реалізації стимуляційного потенціалу податкової політики.

Уряд заклав перелік потенційно досить дієвих інструментів – це інвестиційно-інноваційні кредити, спеціальні податкові режими в частині ТПР (територіях пріоритетного розвитку) і СЕЗ (спеціальних економічних зон), це і наукові парки, це і знижки для виробників енергозберігаючого обладнання. Тобто запроваджено той перелік інструментів, який дозволить більш-менш ефективно впливати на ці процеси.

Але, знову ж таки, перелік цих позитивних досягнень супроводжується рядом суперечливих «але». Це передусім надмірно широкі повноваження уряду щодо визначення тих аспектів та проектів, які є енергоефективними. Це, наприклад, відсутність прозорості.

Четвертий позитивний напрямок, який варто відмітити, – це відчутне розуміння урядом того, що потрібно підвищувати фіскальну ефективність податкової системи. Цього можна досягти двома шляхами – або запроваджувати нові податки і підвищувати діючі, або покращувати адміністрування діючих податків. Ми побачили значний прогрес у питаннях підвищення фіскальної ефективності ПДВ, можливо, навіть часом досить жорстких, та акцизних платежів, які у новому кодексі вже називатимуться акцизним податком.

Відчутно негативною тенденцією в рамках підвищення фіскальної ефективності нам видається посилення податкового тиску на доходи фізичних осіб. Тобто є певні тези, які, можливо, є дискусійними. Наприклад, запровадження 5 % ставки на доходи від депозитів. Але є тези, що є просто економічним нонсенсом. Наприклад, зарахування до оподаткованого доходу фізичних осіб доходу від продажу нерухомості. Ця норма чомусь залишилася поза увагою.

Крім ряду «але», є ряд концептуальних зауважень до Податкового кодексу, які можуть нівелювати весь цей позитивний потенціал, який містить даний

документ. Вже було сказано про структуру документу, про його громіздкість, бо кодифікація норм має передбачати узагальнення та спрощення діючого законодавства. Насправді деякі розділи Податкового кодексу є навіть більшими, ніж відповідні закони. Це, наприклад, стосується частини про адміністрування податків, яка виявилася більшою, ніж закон «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетом та позабюджетними цільовими фондами».

Ключовим негативним аспектом та негативною тенденцією Податкового кодексу є надмірні повноваження Державної податкової служби, про що вже говорилося.

Крім того, проскакують деякі технічні норми, які у подальшому, якщо їх не вилучити, створять дуже великі перешкоди для бізнесу. Наприклад, у проекті Податкового кодексу зазначається, що «перелік підстав, які надають право на планову та позапланову документальну перевірку платника податку для визначення достовірності нарахування бюджетного відшкодування визначається центральним органом Державної податкової служби». Тобто Державна податкова служба самостійно визначатиме, коли, кого і на якій підставі вона хоче перевіряти і скільки триватиме позапланова перевірка.

Ці норми мають бути проаналізовані та врегульовані з мінімізацією втручання Державної податкової служби. Тому що інакше виникає відчутний конфлікт інтересів.

Серед конкретних проявів негативних положень... Хочу наголосити на тому, що проект Податкового кодексу фактично скасовує спрощену систему оподаткування. Попри те, що надаються податкові пільги та податкові канікули, та існує ряд обмежувальних факторів, які зводять спрощену систему оподаткування до такого податкового режиму, який можуть застосовувати суб'єкти господарської діяльності, що займаються дрібними побутовими послугами.

Вважаю, що були застосовані неадекватно жорсткі заходи до платників єдиного податку без запропонування з боку держави адекватних компенсаційних механізмів.

Аналогічним чином можна прокоментувати реформування системи оподаткування господарської діяльності, пов'язаної з експлуатацією природних ресурсів. Попри широкі декларації, концепції та стратегії, які містили досить гарні реформи, не були реалізовані. Не було реалізовано урядом в проекті Податкового кодексу також намір оподаткування предметів розкоші, що могло б стати одним із додаткових джерел надходження до бюджету.

Загалом хотілось би сказати, що Податковий кодекс містить значні прогресивні кроки, але поряд із тим він містить одіозні норми, які фактично нівелюють той потенціал позитиву, який у ньому закладено. Але враховуючи специфіку країни, враховуючи те, що досить рідко в країні є така політична кон'юнктура, яка буде сприяти затвердженню даного документу, все ж таки раціональним бачиться прийняття Податкового кодексу, але з урахуванням зауважень, які будуть внесені з боку бізнесу, економістів та громадськості.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор.

Украинские туристы возвратятся до 22 июля?..

Туроператоры, члены Ассоциации лидеров турбизнеса Украины ведут работу с целью уменьшения последствий ситуации, которая сложилась в связи с проблемами в работе туроператора «Karyu Tour Украина» для туристов с Украины. В частности, создано оперативную группу для координации действий туроператоров-членов АЛТУ по урегулированию вопросов с трансфером и временным размещением. Оперативная группа работает с почетным консулом Украины в Анталии и оперативным штабом в Турции, которым руководит губернатор Анталии. Об этом на пресс-конференции в информационном агентстве УНИАН сообщила и. о. президента АЛТУ Е. Шаповалова. Она отметила, что уже начата работа по консолидации возможных исков, уточнению турагентов, которые оказались причастны к ситуации. Организовано бесплатное консультирование турагентов по вопросам оптимальных действий в ситуации, которая возникла, и работы по удовлетворению жалоб туристов, возвращения оплаченных ими денег.

Член президиума АЛТУ Л. Власенко в своем выступлении подчеркнула, что на сегодняшний день задачей Ассоциации является, в первую очередь, – защита прав граждан Украины, которые находятся за рубежом. Для этого надо туристическим организациям и государственным структурам выработать единые методы предотвращения подобных ситуаций и гарантии спокойствия и отдыха граждан за рубежом.

В свою очередь, атташе по вопросам культуры и информации Посольства Турции в Украине Б. Йылдыз сообщил журналистам, что все туристы, имевшие проблемы с туристическим оператором, возвратятся в Украину до 22 июля текущего года. Он также отметил, что «с самой большой проблемой столкнулись именно украинские туристы. К примеру, из Словакии было 1045 туристов, но и для них, и для туристов «Karyu Tour» из других стран были предусмотрены страховки. Что касается украинских туристов, то общими усилиями и нашего министерства, и лично министра, и представительств туроператоров, представленных на рынке Украины, и отельеров, то есть общими усилиями, были предприняты все возможные меры, чтобы украинские туристы могли продолжить свой отдых и затем вернуться в Украину».

Отвечая на вопросы журналистов о возможной необходимости внесения изменений в законодательство Украины, Е. Шаповалова отметила, что необходимо страховать ответственность туроператоров. То есть, если это крупный туроператор, у него должна быть застрахована ответственность. «Мы сейчас,

совместно с украинской федерацией страхования, разрабатываем предложения по повышению уровня защиты украинских туристов путем создания пула страховых компаний, в котором туроператоры могут страховать свою ответственность и, таким образом, в случае возникновения форс-мажорных ситуаций – вопросы: откуда брать деньги для возвращения туристов – не возникнут», – сказала и. о. президента АЛТУ.

В пресс-релизе, розданном журналистам, АЛТУ констатирует, что в целом законодательно-нормативная база не предусматривает механизм консолидированных действий между органами исполнительной власти и субъектами туристической деятельности для защиты туристов от последствий непредусмотренных ситуаций. Еще 20 апреля текущего года, после ситуации, связанной с извержением вулкана в Исландии, Ассоциация обратилась в Кабинет Министров Украины с предложением относительно создания рабочей группы по вопросам организационного и законодательно-нормативного обеспечения минимализации последствий непредусмотренных обстоятельств для украинских туристов. В частности, шла речь о вопросе организации транспортного обеспечения возвращения в Украину, обеспечения в проживании и питании по месту временного пребывания, необходимого медицинского обслуживания.

Также Ассоциация обращает внимание туристов на необходимость составления договора на туристическое обслуживание и сохранение документов, которые подтверждают факт оплаты турпродукта и рекомендует потребителям туристического продукта покупать туры в проверенных АЛТУ туроператоров и турагентов со «знаком Качества АЛТУ». В этом случае туристам гарантируется: полное исполнение обязательств турагентом и туроператором, помощь АЛТУ в разрешении вопросов, связанных с защитой прав и законных интересов в случае возникновения у туриста претензий к турагенту или туроператору.

(Інформація СІАЗ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин призывает к всенародному обсуждению проекта Налогового кодекса с привлечением ученых, специалистов и предпринимателей. «Я не верю и не тешу себя иллюзиями, что все общество отложит все дела и будет читать проект Налогового кодекса. Его должны прочитать ученые, специалисты, люди, которые занимаются предпринимательской деятельностью, руководители промышленных и сельскохозяйственных предприятий, поскольку они несут ответственность перед людьми и должны иметь дело с честными и прозрачными правилами в налоговой сфере», – сказал спикер.

При этом глава парламента обратился к представителям оппозиции с призывом отказаться от «протестов и обвинений», поскольку сейчас нельзя «позволять себе роскошь разбрасываться взаимными обидами, обвинениями и угрозами».

По мнению В. Литвина, все стороны должны предоставить свое видение Налогового кодекса, что в свою очередь позволит принять этот документ осенью текущего года, согласовать его с Бюджетным кодексом, даст возможность правительству на новой основе подготовить проект бюджета на 2011 г., а парламенту – утвердить его до конца 2010 г. (*Versii.com (www.versii.com)*. – 2010. – 15.07).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин не виключає кадрові ротації у складі уряду восени поточного року.

«Я не виключаю перестановок в уряді восени цього року з урахуванням того, що завдання дуже складні, і для когось вони можуть виявитися такими, що виконати їх неможливо. Деталізувати не буду, думаю, політикам і експертам потрібно дати можливість відпочити», – сказав В. Литвин в інтерв'ю «КомерсантЪ-Україна».

«Звичайно, в кадрових питаннях завжди присутня і політика. Я не бачу тут нічого незвичайного, але вважаю, що публічність при ухваленні рішень зняла б будь-які підстави для конструювання різного сорту комбінацій», – сказав він. (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua)*. – 2010. – 15.07).

***

Опозиція впевнена, що команда В. Януковича спробує провести конституційну реформу в парламенті без застосування механізму референдуму.

«Проблема конституційної більшості і, відповідно, ухвалення нової Конституції для Президента буде головною інтригою наступного політичного сезону», – вважає віце-спікер «бютівець» М. Томенко.

Він упевнений, що для збільшення чисельності коаліції нинішній владі доведеться знаходити стимули для депутатів, які досі не приєдналися до більшості.

«Це буде означати серйозні кадрові зміни в уряді та місцевій виконавчій владі», – вважає депутат.

Спікер В. Литвин також очікує проведення конституційної реформи в парламенті. «Рано чи пізно нам доведеться вносити зміни до Конституції», – заявив він.

В. Литвин повідомив, що в Партії регіонів розглядалися два варіанти скасування політреформи за спрощеною процедурою.

«Є ефективний шлях – звернутися до Конституційного Суду. Другий варіант,

про який багато говорять, – референдум. Але останнє слово в будь-якому випадку повинна сказати Верховна Рада», – сказав він.

У свою чергу лідер фракції Партії регіонів О. Єфремов заперечує існування планів збільшення чисельності коаліції. «Нам сьогодні взагалі не потрібна більшість у 300 голосів», – заявив він, нагадавши, що Партія регіонів обрала варіант реформування Конституції за допомогою референдуму (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про підвищення конкурентоспроможності підприємств гірничо-металургійного та хімічного комплексів.

Законопроектом (реєстр. № 6492), внесений народними депутатами Н. Королевською, В. Гацьком, В. Гурєєвим, М. Кравченком та іншими, пропонується до 1 січня 2015 р. запровадити низку законодавчих заходів стимулюючого характеру, передусім в митно-податковій сфері. Крім того, передбачається надання права на залучення кредитних ресурсів під державні гарантії для реалізації інноваційно-інвестиційних проектів, а також особливість застосування екологічного законодавства стосовно зборів за забруднення навколишнього природного середовища тощо.

Під час обговорення члени Комітету зазначали, що прийняття законопроекту сприятиме запобіганню відволіканню обігових коштів у підприємств на суму майже 400 млн грн на місяць та за рахунок цього підвищенню рівня розрахунків грошовими коштами з постачальниками ресурсів та з бюджетом, оновленню основних виробничих фондів, надасть можливість впровадження заходів щодо зниження витрат на виробництво, в тому числі й за рахунок впровадження енергозберігаючих технологій, та запобігання черговому зростанню цін на внутрішньому ринку, дозволить продовжити впровадження інноваційних програм з усіма відповідними позитивними наслідками для економіки України (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу та в цілому проект постанови про проведення 10 листопада 2010 р. парламентських слухань на тему: «Про дотримання прав людини в діяльності органів внутрішніх справ України».

Таке рішення члени Комітету ухвалили, проаналізувавши численні звернення громадян. Голова Комітету В. Швець поінформував про різке зростання звернень громадян, особливо телеграм, щодо недотримання чинного законодавства, в т. ч. порушення прав людини в діяльності органів внутрішніх справ, які останнім часом надходять до Комітету (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). –

2010. – 14.07).

***

Винесення проекту Податкового кодексу на «всенародне обговорення» – це профанація, вважає голова профільного комітету Верховної Ради С. Терьохін.

В інтерв'ю Радіо «Свобода» він сказав, що абсолютно не розуміє, як може виглядати це обговорення.

«Я був одним із співавторів конституційної норми 1996 р., яка забороняла проведення референдумів щодо податків та бюджету з однієї причини, що для ухвалення рішень щодо цих питань необхідно мати спеціальні знання. Тому, думаю, що це буде просто профанація», – сказав С. Терьохін.

«Десь там у Мінфіні будуть зібрані групи із близьким до сьогоденної влади бізнесом, і вони це обізвуть всенародним обговоренням», – вважає «бютівець».

Він наголосив, що незрозумілі наслідки цього «так званого всенародного обговорення». «Відповідно до закону «Про Регламент Верховної Ради», будь-які зміни по проекту Податкового кодексу, ухваленого у першому читанні, неможливо зараз вносити, бо період внесення закінчився 1 липня цього року», – зазначив голова комітету.

«Тобто, це буде знову ж таки намагання переламати через коліно Верховну Раду, ухвалити щось, прикриваючись всенародним обговоренням, восени цього року», – вважає С. Терьохін (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Народний депутат України от Партии регионов, экс-министр обороны А. Кузьмук считает, что Украине необходимо на политическом уровне зафиксировать объемы, цели и задачи сотрудничества Украины с Организацией договора о коллективной безопасности (ОДКБ). Об этом он сказал во время международной конференции в Киеве «ОДКБ: новый формат коллективной безопасности для Украины».

«Украина 17 лет является особым партнером НАТО. Так почему мы не можем подписать похожую хартию с ОДКБ?» – сказал А. Кузьмук.

По его мнению, Украина может сотрудничать с ОДКБ «по серьезным стратегическим направлениям». В частности, Украина могла бы войти в единую систему противовоздушной обороны ОДКБ, отметил депутат.

«Это не посягает на нашу внеблоковость», – сказал народный депутат.

Он также добавил, что Украина могла бы сотрудничать с ОДКБ в военно-технической сфере, в подготовке военных кадров и создании совместных военных научных центров и вузов (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*). – 2010. – 15.07).

***

Народний депутат від «Нашої України» А. Парубій назвав злочинними

намагання комуністів закрити експозицію про ОУН-УПА у Національному музеї історії Великої Вітчизняної війни.

Водночас депутат не бачить нічого дивного в тому, що сьогодні комуністична партія активізувала свої дії і навіть насмілилась підняти таке питання. «З того моменту, як Президентом України став В. Янукович, на жаль, ми побачили, що в Україні відбувається відхід від власної української історії, її перегляд, спроба нав'язати бачення нашого минулого не очима українців, а очима ідеологів Радянського Союзу», – підкреслив він.

А. Парубій наголосив, що під «опікою» В. Януковича комуністи, фактично не маючи жодної електоральної підтримки, нав'язують суспільству псевдо-ідеї та псевдо-цінності. Він нагадав про встановлення у Запоріжжі пам'ятника Сталіну – «людині, яка українським судом була осуджена за організацію Голодомору 1932–1933 рр. та знищення мільйонів українців».

За словами депутата, це сьогодні є надзвичайно тривожним сигналом як для України, так і для всіх європейських держав. А. Парубій зауважив, що нині в жодній європейській країні немає при владі комуністичної партії. Навпаки, міжнародними авторитетними структурами комуністична ідеологія визнана злочинною і такою, що суперечить європейському цивілізаційному вибору.

Тому депутат переконаний, що сьогоднішні тенденції в Україні можуть мати надзвичайно негативні наслідки і для самої владної коаліції та В. Януковича особисто (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2010. – 14.07).*

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович підписав Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», прийнятий Верховною Радою України 1 липня 2010 р. за ініціативи глави держави.

Законом визначаються основні засади як внутрішньої, так і зовнішньої політики держави. Засади внутрішньої політики визначаються Законом у сферах розбудови державності, розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів, формування інститутів громадянського суспільства, національної безпеки і оборони, в економічній, соціальній, гуманітарній, екологічній сферах та сфері техногенної безпеки.

Законом визначається механізм забезпечення впровадження засад внутрішньої і зовнішньої політики (*Офіційне Інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 15.07).*

***

Україна закликає США зберігати відносини стратегічного партнерства між двома країнами за будь-яких обставин.

Як заявив радник Президента України з зовнішньої політики А. Фіалко, саме про це йдеться в посланні українського лідера В. Януковича американському президенту Б. Обамі.

Виступаючи в Інституті Брукінгса у Вашингтоні, А. Фіалко процитував лист, у якому говориться, що високий рівень двосторонніх відносин необхідно підтримувати за будь-якої геополітичної та внутрішньополітичної ситуації, повідомляє російське Радіо «Свобода».

Раніше багато американських політиків висловлювали стурбованість швидким зближенням Києва з Москвою після приходу В. Януковича до влади (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 14.07).

***

Наступного тижня уряд проведе розширену нараду з питань підготовки країни до осінньо-зимового періоду.

Як повідомив Прем'єр М. Азаров, відкриваючи засідання Кабінету Міністрів, першому віце-прем'єр-міністру А. Ключеву доручено організувати цю нараду.

«На ній ми повинні чітко визначити пріоритети, зони ризику, затвердити маяки, яких необхідно досягти в сезоні 2010–2011 рр. щодо якості комунальних послуг, сталої роботи транспорту, попередження захворювань», – сказав він.

Прем'єр зазначив, що в осінньо-зимовий період робота народного господарства, і в першу чергу ЖКГ, має бути сталою.

«Я маю на увазі комплексну підготовку – від заміни тепломереж, ремонту котелень, утеплення будинків до забезпечення вакцинації від сезонних інфекцій і створення необхідного запасу ліків», – заявив він.

«Уряд був змушений скоротити бюджетні видатки поточного року, але ми ні на йоту не обмежили ті ресурси, які призначені на медичне обслуговування та інші соціально чутливі речі. Отже, маємо повне право спитати за комплексну підготовку до зими, як кажуть, по повній програмі», – наголосив М. Азаров.

Прем'єр також повідомив, що він поставив завдання розробити середньотерміновий бюджетний план на 2011–2012 рр. для сфер комунальних послуг, транспорту, медичного забезпечення – «з маяками, завданнями, етапами, програмно-цільовою структурою» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 14.07).

***

Умови кредитування МВФ достатньо складні, але фінансова підтримка допоможе Україні витримати вплив негативних світових явищ в економіці. Про це заявив Прем'єр-міністр М. Азаров, відкриваючи засідання уряду.

«Фінансова підтримка допоможе Україні витримати вплив світових явищ, який продовжується», – запевнив він. За словами М. Азарова, у переговорах з МВФ його уряд відстоював своє бачення шляхів виходу з кризи, а також заходів соціального захисту населення, «але у кредитора завжди позиція сильніша, ніж у

послабленої країни, яка потребує підтримки».

«Тому Меморандум з МВФ, умови якого насправді лояльніші для України, ніж ті, які підписали наші попередники, – сьогодні єдино можливий компроміс в інтересах нашої держави. Сторони пішли одна одній на поступки», – сказав Прем'єр.

«Зобов'язання, які Україна бере на себе, достатньо складні. Проте всі вони вкладаються в наше власне бачення розвитку країни», – сказав М. Азаров.

За його словами, в інтересах самої України – скоротити дефіцит бюджету поточного року до 5 %, а наступного року – до 3,5 %, не жити й далі в борг.

Прем'єр зазначив, що на момент поновлення переговорів із Міжнародним валютним фондом уже новим урядом, внутрішня ситуація в Україні, «не зважаючи на позитивні тенденції в економіці, далеко не повернулася на докризовий рівень» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Кабінет Міністрів передав у розпорядження міністерства освіти і науки низку вищих навчальних закладів. Про це йдеться в розпорядженні, підписаному Прем'єром М. Азаровим 7 липня.

Так, у сферу управління Міносвіти передано Національний університет «Києво-Могилянська академія» та Національний університет «Острозька академія» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Кабінет Міністрів України своєю постановою затвердив порядок використання у 2010 р. коштів, передбачених у Державному бюджеті для випуску книжкової продукції за програмою «Українська книга».

Фінансування відбуватиметься за рахунок асигнувань, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2010 р.». У цьому році за бюджетною програмою «Випуск книжкової продукції за програмою «Українська книга» передбачено виділення коштів в обсязі 33 млн грн.

Перелік книжкових видань, які будуть закуплені чи профінансовані з Державного бюджету, складається Держкомтелерадіо на підставі висновків Експертної ради Комітету й розміщується на його офіційному веб-сайті (*Урядовий портал (www.kti.gov.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Кабінет Міністрів у 2010 р. виділить з державного бюджету 125 млн грн на завершення будівництва Національного культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал».

Відповідно до постанови Кабміну № 420 «Питання використання у 2010 р. коштів Стабілізаційного фонду для підтримки матеріально-технічної бази Державного управління справами» від 31 травня 2010 р. внесені уточнення, згідно

з якими зазначена сума буде виділена не в 2011, а в 2010 р. (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Кабінет Міністрів скасував попередню постанову, якою передавалися на баланс дочірньої компанії «Нафтогаз України» державні газорозподільні мережі 43 регіональних газопостачальних компаній. Як відомо, постановою Кабміну газорозподільних мереж були позбавлені всі компанії, в тому числі «Івано-Франківськгаз» і «Тисменицягаз».

Також дочірньому підприємству «Нафтогазу України» були передані газорозподільні мережі, які перебувають на балансі інших дочірніх компаній НАК «Нафтогаз України».

Таким чином, газорозподільні мережі знову повернули регіональним газопостачальним організаціям (*ifPortal (ifportal.net)*). – 2010. – 14.07).

***

Часткове підняття тарифів на газ обов'язково буде супроводжуватися адресними компенсаціями з бюджету для найменш забезпечених верств населення. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України С. Тігіпко, відповідаючи на запитання журналістів у Кабінеті Міністрів.

С. Тігіпко підкреслив, що уряд бачить своє завдання у тому, щоб компенсувати підняття тарифів для бідних за рахунок державних дотацій.

Він запевнив, що у процесі скорочення бюджетних видатків, яке також передбачене умовами співпраці з МВФ, фінансування соціальних статей не зменшувалося. «Я можу сказати, що жодна соціальна стаття не була і не буде скорочена. Все, що скорочували, стосувалося тих видатків бюджету, які не впливають на зарплати, пенсії, субсидії», – підкреслив урядовець (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Кабінет Міністрів ухвалив постанову про підвищення соцзахисту населення при оплаті за житлово-комунальні послуги, понизивши поріг доходів для виплати субсидій.

Як сказав на брифінгу міністр праці й соцполітики В. Надрага, це рішення спрямоване на забезпечення належного соціального захисту сімей, для яких вартість комунальних послуг становить понад 15 % від сімейного бюджету.

Крім того, зазначив він, уряд спростив умови отримання субсидій, скоротивши перелік документів для цього.

В. Надрага наголосив, що громадяни, у яких є поточна заборгованість із квартплати, також мають право на субсидію (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Кабінет Міністрів планує до 2023 р. збільшити фінансування потреб на оборону із загального фонду держбюджету до 33,23 млрд грн.

Про це ідеться у постанові № 568 від 7 липня, оприлюдненій на урядовому веб-сайті.

Відповідно до затверджених Кабміном прогнозних показників видатків із загального фонду держбюджету на потреби оборони, в 2011 р. на ці цілі планується направити 10,48 млрд грн, в 2012 р. – 12,4 млрд грн, в 2013 р. – 14,32 млрд грн, в 2014 р. – 16,18 млрд грн, в 2015 р. – 18,1 млрд грн.

У 2016 р. витрати на потреби оборони із загального фонду заплановані на рівні 19,96 млрд грн, в 2017 р. – 21,88 млрд грн, в 2018 р. – 23,75 млрд грн, в 2019 р. – 25,67 млрд грн, в 2020 р. – 27,53 млрд грн, в 2021 р. – 29,45 млрд грн, у 2022 р. – 31,31 млрд грн, в 2023 р. – в 33,23 млрд грн.

У 2010 р. держфінансування ЗСУ передбачено на рівні 13,47 млрд грн, з них 8,8 млрд грн – із загального фонду, 4,66 млрд грн – зі спеціального.

На закупівлю і модернізацію озброєнь і військової техніки для Збройних сил пропонується направити 665,49 млн грн, з них 658,34 млн грн – зі спеціального фонду, і 7,11 млн грн – із загального фонду бюджету (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Кабінет Міністрів не продовжив на III квартал 2010 р. дію постанови № 289 про антикризові преференції для підприємств гірничо-металургійного комплексу за тарифами на вантажоперевезення й енергоносії.

Про це заявив заступник міністра промислової політики С. Біленький під час балансової наради підприємств ГМК в Дніпропетровську.

За його словами, це викликано напруженим станом державних фінансів і складнощами в тих галузях, за рахунок яких гірничо-металургійний комплекс одержував пільги.

С. Біленький також відзначив, що скасування преференцій для гірничо-металургійного комплексу є однією з умов Міжнародного валютного фонду для надання чергового траншу Україні (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Уряд виділив 260 млн грн для впровадження комплексу заходів з енергозбереження. Про це повідомив міністр з питань житлово-комунального господарства України Ю. Хіврич.

«На сьогодні пріоритетним завданням є зменшення споживання газу підприємствами комунальної теплоенергетики», – наголосив Ю. Хіврич.

За його словами, Міністерством у рамках підготовки підприємств житлово-комунального господарства до опалюваного сезону 2010–2011 рр.

впроваджуються заходи щодо скорочення споживання газу шляхом впровадження енергозберігаючих технологій, підвищення ефективного використання традиційних видів палива, забезпечення використання альтернативних джерел енергії та нетрадиційних видів палива.

Урядовець зауважив, що вже розроблені схеми теплопостачання населених пунктів, які дозволяють оптимізувати систему теплозабезпечення шляхом закриття або модернізації нерентабельних об'єктів. «Пріоритетним для Міністерства є розроблення регіональних програм модернізації комунальної теплоенергетики, що дає нам можливість за 4 роки зменшити споживання природного газу на 30 %», – підкреслив міністр.

Крім того, Ю. Хіврич наголосив, що ці заходи дадуть можливість стримати різке зростання собівартості послуг на теплопостачання і постачання гарячої води та підвищити надійність і якість цих послуг (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Повышение тарифов на природный газ для населения на 50 % не приведет к увеличению тарифов на водоотвод, водоснабжение и содержание домов, заверил министр ЖКХ Ю. Хиврич.

«Хочу заметить, что приведение цены на природный газ к экономически обоснованной не вызовет повышения тарифов на водоснабжение, водоотвод и содержание жилья», – сказал Ю. Хиврич.

Министр также отметил, что в связи с повышением тарифов на газ министерство видит своим приоритетом сокращение потребления газа предприятиями коммунальной теплоэнергетики, поскольку в себестоимости предоставления услуг по отоплению и поставкам горячей воды газ составляет 53 %.

Ю. Хиврич также подчеркнул, что в городах разработаны схемы теплопоставок, которые позволяют оптимизировать систему теплообеспечения путем закрытия или модернизации нерентабельных объектов коммунальной теплоэнергетики (*Версии.com (www.versii.com)*). – 2010. – 14.07).

***

Министерство ЖКХ Украины рассчитало прогнозный уровень повышения цен на коммунальные услуги в связи с ростом стоимости газа, сообщили в ведомстве.

Так, по прогнозным расчетами, средний тариф на отопление увеличится на 73 коп/кв. м отапливаемой площади, на горячее водоснабжение – на 3,82 грн/куб. м воды, на газ, который используется на коммунально-бытовые потребности населения, – на 26,6 коп/куб. м газа.

Кроме того, в министерстве сообщили, что после повышения стоимости газа для ТКЭ государство будет компенсировать расходы, которые превышают 15 %

совокупного дохода для работоспособных семей (было 20 %), и 10 % для семей нетрудоспособных (было 15 %) (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 15.07).

***

Для украинских предприятий цены на газ повышаться не будут, заявил министр топлива и энергетики Украины Ю. Бойко.

Вместе с тем, чиновник заявил, что правительство проводит расчеты для дальнейшего увеличения тарифов на газ для населения для III и IV категории (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 14.07).

ПОЛІТИКА

«Народна самооборона» на майбутніх місцевих виборах «буде стояти пліч-о-пліч» з політичними силами А. Яценюка і Ю. Тимошенко. Про це заявив лідер партії Ю. Луценко.

Він уточнив, що «вже у серпні, як тільки будуть готові відповідні документи, партійні організації оголосять, в яких правових формах здійснюватиметься ця співпраця». «Існуюча влада просто «не чує» думок і пропозицій опозиції. Більш того, опозицію в Україні намагаються знищити як явище. У цих умовах розрізним опозиційним партіям і блокам потрібно домовлятися про найтіснішу співпрацю», – заявив Ю. Луценко (*Forpost (www.4post.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Політична сила Ю. Тимошенко піде на вибори як партія «Батьківщина». Про це заявила на брифінгу сама Ю. Тимошенко.

«Партія «Батьківщина» буде іти на вибори самостійно, і під своєю назвою, яку вона носить вже 11 років», – заявила вона (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Лідер партії «Гражданская позиция» А. Гриценко в своем блоге на Корреспондент.net обнародовал письмо, полученное от лидера партии «Единый центр» В. Балог.

В. Балоба предлагает «Гражданской позиции» объединить усилия и совместно, на платформе ЕЦ, создать новую партию европейского образца. Решение предлагается не откладывать надолго, потому что по замыслу объединенная партия должна быть создана до местных выборов и пойдет на них с единым списком кандидатов.

Также А. Гриценко отметил, что предложение В. Балог не является эксклюзивным, а его письмо – не является конфиденциальным. «Такие же письма,

как пишет В. Балоба, он «отослал лидерам других демократических сил», – отметил политик и призвал всех желающих в открытом режиме обсудить предложение лидера ЕЦ в комментариях (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 14.07).

***

Блок Литвина не будет участвовать в выборах в органы местного самоуправления из-за принятия закона, который запрещает участие в выборах блоков и политических объединений. Об этом заявил член Блока Литвина С. Гриневецкий.

Вместо Блока, по его словам, на выборы пойдет «Народная партия». «Трудовая партия Украины», также входящая в состав Блока Литвина, за места в местных советах бороться не будет (*МинПром – информация бизнес-класса (minprom.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Лидер партии «Единый центр» В. Балоба вважає, що в нинішньому уряді мінімум десять зайвих людей.

«Вице-прем'єри з силових питань і АПК – п'яте колесо до воза. Вільну посаду гуманітарного «віце» треба скасувати як таку», – заявив він.

«Вице-прем'єр з регіонального розвитку був би потрібен лише для адміністративно-територіальної реформи, яка навіть не оголошена. Можна об'єднати деякі міністерства і комітети», – наголосив В. Балоба.

Говорячи про успіхи нової влади, В. Балоба зауважив, що успіхи сьогодні в гострому дефіциті.

«Причина в тому, що немає політичної волі проводити швидкі зміни. Ситуація в'язка, як розігріта смола. Реформи йдуть тільки на словах, коли почнуться у ділах – невідомо», – вважає він (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Лидер партии «Единый центр» В. Балоба не верит, что осенью в правящей коалиции будет больше 300 голосов народных депутатов.

«Я не верю не то что в 350 депутатов в коалиции, но и в 300. Это что-то приближенное к утопии», – отметил политик.

В то же время лидер ЕЦ спрогнозировал, что «миграция» депутатов в большинство будет продолжаться и осенью.

«Так происходит и на местном уровне. В свое время, когда создавался «Единый центр», некоторые чиновники решили, что эта партия увековечит их во властных креслах. Когда стало ясно, что это не «партия власти», а идеологическая организация, начали отгребать к тем, кто имел высокие шансы стать новой властью. Когда и фронтовые действия обернулись поражением, убежали с

передовой в Партию регионов», – отметил В. Балоба (*Корреспондент (korrespondent.net)*). – 2010. – 14.07).

***

В случае повышения цены на природный газ для населения БЮТ намерен обжаловать в судах такое решение Кабинета Министров Украины, заявляет лидер БЮТ Ю. Тимошенко.

По словам политика, для повышения цены на газ для населения на 50 % «нет никаких оснований и нет никакой необходимости, поскольку НАК «Нефтегаз Украины» находится сегодня в нормальном состоянии».

Лидер БЮТ также сообщила, что повышение цен на газ для населения не является требованием Международного валютного фонда. Ю. Тимошенко пояснила, что в ее бытность премьер-министром МВФ выдвигал требование повышения цен на газ для населения, однако она на такой шаг не пошла, поскольку пенсии и заработные платы в Украине не соответствуют мировым стандартам.

«Я убеждена, что повышение на 50 % на природный газ для населения не связано с требованием МВФ. С МВФ всегда можно договориться о других компенсаторах по покрытию дефицита в Украине. Это вызвано исключительно одной причиной – надо возвращать компании «RosUkrEnergo» 5,4 млрд долл., их надо откуда-то, безусловно, взять», – отметила Ю. Тимошенко (*Четверта влада (4vlada.net)*). – 2010. – 14.07).

***

Ухваленій ВР Бюджетний кодекс зважує інтереси регіонів. Про це заявив міністр фінансів опозиційного уряду, член БЮТ А. Сенченко.

«Попри лозунги про децентралізацію влади, надання місцевим радам повноважень і ресурсів для їх реалізації, з якими Партія Регіонів і В. Янукович йшли на вибори, ухваленій Бюджетний кодекс повністю перекреслює всі ці обіцянки», – заявив нардеп.

За його словами, якщо раніше в центрі залишалося лише близько 60 % бюджетних коштів, а в регіонах 40 %, то після того, як Бюджетний кодекс набере чинності, 80 % цих коштів буде сконцентровано в Києві і лише 20 % на місцях.

«Регіонали вкотре обдурили своїх виборців. Яскравим підтвердженням цього є недавнє ухвалення нового Бюджетного кодексу», – підкреслив політик (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua)*). – 2010. – 14.07).

***

Повышение цены на газ – это не реформа, это просто повышение цены на газ, отметил в эфире одного из украинских телеканалов лидер «Фронта змін» А. Яценюк.

«Давайте называть вещи своими именами. Реформы – это изменения в

банковской сфере, сфере налогообложения, системе образования, которые дают возможность сгенерировать доход, создать условия, чтобы не занимать и чтобы зарабатывать самому и отдавать старые долги», – отметил политик.

Он пояснил, что власть сейчас делает все, чтобы получить 15 млрд долл. кредита. «Они ничем не отличаются от предыдущего правительства. Хочу напомнить, какой жесткой критике подвергали на президентской кампании, что правительство берет кредиты. Напомню, что правительство Ю. Тимошенко взяло 12 млрд долл. кредита, эти пошли дальше – берут 15 млрд долл.», – акцентирует внимание лидер партии.

«Если на момент 1 января 2010 г. задолженность каждого украинца перед кредиторами была 2,5 тыс. долл., сегодня мы уже достигли 3000 долл. У меня возникает простой вопрос: мы и дальше будем жить так в долг? Где программа реформ? Вся программа реформ заключается в том, что мы берем новые кредиты, чтобы отдавать старые кредиты», – отметил политик.

«Более того, чтобы получить этот кредит, необходимо сделать жесткие действия по отношению к населению, 70 % которого просто бедствует», – добавил он (*Четверта Влада (www.4vlada.net). – 2010. – 15.07*).

ЕКОНОМІКА

Ціни на газ для теплокомуненерго піднімуть на 50 % з 1 серпня.
Відповідну постанову Національної комісії регулювання електроенергетики (НКРЕ) України № 813 від 13 липня 2010 р. обнародовано на сайті комісії.

З 1 серпня 2010 р. ціна виросте на 50 % – з 872,78 грн до 1309,2 грн за тис. куб. м (з урахуванням ПДВ, збору у вигляді цільової надбавки, тарифів на транспортування і розподіл газу).

Постанова узгоджена з міністерствами фінансів і економіки.

На думку економіста інвестиційної компанії Astrum Investment Management О. Блінова, головним адресатом цього рішення є Міжнародний валютний фонд, який має упродовж найближчих тижнів розглядати рішення про нову кредитну програму stand-by для України на суму 14,9 млрд дол.

«Підвищення тарифів на газ давно є ключовою вимогою Фонду, і без реагування на неї уряд має невисокі шанси отримати кредитні кошти від МВФ. Саме тому уряд нарешті вирішив піти на цей непопулярний крок», – зазначив він.

За словами О. Блінова, це підвищення дозволить переконати Фонд у тому, що за підсумками 2010 р. фінансовий дефіцит НАК «Нафтогаз України» не перевищить 1 % ВВП, або 10 млрд грн.

При цьому експерт відзначив, що збільшення тарифів на газ для населення «само собою буде помірним чинником інфляції, адже на газ припадає лише 2 % кошика розрахунку індексу споживчих цін (ІСЦ), і нинішнє підвищення ціни на

газ на 50 % додасть до показника інфляції лише 1 п.п.».

«Але підвищення цін на газ для підприємств комунальної теплоенергетики призведе також і до подорожчання послуг опалення і водопостачання. Тим паче, подорожчання вартості житлово-комунальних послуг в Україні зазвичай створює психологічний ефект, що виражається у подорожчанні багатьох інших товарів (передусім продуктів харчування)», – пояснив він.

Тому, на думку О. Блінова, у другому півріччі 2010 р. варто очікувати прискорення інфляції.

Він також переконаний, що уряд не зможе за підсумками 2010 р. втримати показник інфляції у межах 10 % (наразі зростання ІСЦ у річному вимірі становить лише 6,9 %) (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 14.07).

***

Асоціація «Український Кредитно-Банківський Союз» наполягає на терміновому скасуванні дії постанови Правління НБУ № 273 у частині, яка стосується штучного обмеження конкуренції на банківському ринку та звуження ресурсної бази малих і середніх банків.

Про це ідеться у повідомленні прес-служби УКБС.

Вимоги Нацбанку щодо збільшення мінімального розміру регулятивного капіталу зводять нанівець усі стратегічні плани банків, наголошується у повідомленні.

Зокрема, банкам, у яких розмір регулятивного капіталу менший ніж 120 млн грн, дозволено залучати депозити від фізичних осіб тільки у межах обсягу залучених вкладів фізосіб на дату набрання чинності цією постановою (тобто на 16 липня 2010 р.).

«Фактично НБУ заборонив таким банкам залучати нові та поповнювати діючі депозитні рахунки. Але при цьому регулятор не врахував, що в більшості банків діють депозитні програми з капіталізацією відсотків та депозити з поповненням, а без згоди вкладника банк не може змінити умови розміщення коштів. Тому Постанова НБУ суперечить Цивільному кодексу, який не допускає внесення змін до договору в односторонньому порядку», – наголошують в УКБС.

Нововведення НБУ змусять банки відмовляти фізичним особам у прийнятті коштів на депозит, тому спровокують чергову хвилю недовіри до банківського сектору з боку населення.

Крім того, на думку банкірів, такі кроки регулятора беззаперечно призведуть до монополізації цієї сфери та витіснення із ринку банківських послуг малих та середніх банків, які ставляться в нерівні конкурентні умови (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2010. – 14.07).

***

Гірничорудні підприємства в першому півріччі збільшили експорт залізородної сировини, за попередніми даними, на 38,6 % в порівнянні з

аналогічним періодом 2009 р. – до 16,357 млн т.

За даними асоціації «Укррудпром», експорт залізорудного концентрату в січні – червні зріс на 32,5 % – до 7,335 млн т, окатишів – на 22,7 %, до 5,469 млн т, аглоруди – на 58,6 %, до 2,866 млн т.

Крім того, гірничо-збагачувальні комбінати за 6 місяців експортували 686,5 тис. т агломерату, тоді як у січні – червні 2009 р. експорт цієї продукції не здійснювався.

Найбільшими експортерами залізорудної сировини є: Північний гірничо-збагачувальний комбінат, Центральний ГЗК і Інгулецький ГЗК, які входять в групу «Метінвест», акціонерами якої є група SCM, 75 %, і група компаній «Смарт-холдинг», 25 %.

Водночас, за даними асоціації «Укррудпром», імпорт залізорудного концентрату за 6 місяців знизився на 51,9 % – до 850,9 тис. т, імпорт аглоруди виріс на 48 %, до 503,9 тис. т (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 14.07*).

***

В Нацбанке Украины прогнозируют, что второй волны банковского кризиса не будет. Об этом сообщил в ходе заседания круглого стола директор департамента внешнеэкономических отношений НБУ С. Круглык.

Он отметил, что кризисное явление закончено. В то же время отвечая на вопрос, будет ли Нацбанк поддерживать «проблемные» банки, он сказал: «Нацбанк только будет поддерживать процесс слияния, поглощения, покупки тех учреждений, которые будут тиражировать не наилучшие времена в процессе своей работы» (*Версии (www.versii.com). – 2010. – 14.07*).

***

Антимонопольный комитет Украины (АМКУ) считает, что стоимость услуг роуминга, которые предоставляют украинские операторы мобильной связи, являются завышенной. Об этом на брифинге в Кабинете Министров Украины заявил председатель АМКУ А. Костусев.

В пресс-центре ведомства сообщают, что Комитет начал и ведет расследование по этому вопросу. В частности, АМКУ выслал официальные запросы мобильным операторам с требованием предоставить исчерпывающую информацию относительно формирования стоимости роуминга.

По его словам, россияне начали этим вопросом заниматься раньше и, по их данным, стоимость роуминга завышена в пять раз.

«Мы не можем постичь, как стоимость роуминга может быть выше, чем стоимость международного звонка. Это нонсенс», – подчеркнул А. Костусев (*Утро-Украина (www.utro.ua). – 2010. – 15.07*).

***

Национальный банк Украины поднял официальный курс гривны на 15 июля на 0,05 коп., до 7,9017 грн/долл. Об этом сообщает НБУ.

В то же время официальный курс евро на сегодняшний день составляет 10,03753 грн/евро. Курс российского рубля установлен Нацбанком на уровне 0,25874 грн/руб (*Перший Діловий канал (www.fbc.net.ua). – 2010. – 15.07).*

***

Банки, які за станом на 16 липня володіли капіталом менше 120 млн грн, повинні його наростити до цього рівня не пізніше, ніж до 1 січня 2012.

Про це йдеться в постанові Нацбанку № 273 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку».

До збільшення капіталу до 120 млн грн банку дозволяється залучати депозити фізосіб в обсязі залучень на момент набрання чинності даної постанови.

Цим же документом обговорюються умови, за яких банки отримують право припиняти виплату відсотків за субординованим боргом. Це затримки поточних банківських і клієнтських платежів, а також призначення у фінустанову тимчасової адміністрації НБУ, викликані погіршенням фінансового стану банку-боржника.

Постановою НБУ № 273 змінюється порядок зарахування коштів, залучених на умовах субординованого боргу в іноземній валюті в регулятивний капітал. Тепер вони зараховуються за офіційним (обмінним) курсом Нацбанку, встановленому на звітну дату, з урахуванням строку, що залишився до дати погашення. Раніше такі кошти перераховуються в гривні за офіційним курсом гривні до іноземних валют, встановленим НБУ на дату зарахування кошти на коррахунок банку-боржника.

За новим документом центробанку, кошти обов'язкових резервів банку в НБУ включені в розрахунок нормативів ліквідності фінустанови (*ifPortal (ifportal.net). – 2010. – 14.07).*

***

Внесение предлагаемых изменений в Закон «Об акционерных обществах», которые позволят владельцам более 95 % акций АО принудительно выкупать акции миноритариев, может спровоцировать массированный отток ликвидности с украинского фондового рынка, что приведет к фактическому уничтожению биржевой торговли в Украине, считает Д. Тарабакин, управляющий директор ИК Dragon Capital.

Сегодня почти 45 % ликвидности фондового рынка приходится на компании, более 95 % акций которых прямо или косвенно сосредоточено в одних руках. Из 15 компаний, входящих в индекс Украинской биржи, к этой категории относятся пять предприятий: Авдеевский коксохимический завод, Алчевский меткомбинат, Азовсталь, «Укрсоцбанк» и «Райффайзенбанк Аваль». На торги бумагами этих компаний в среднем приходится около трети ликвидности украинского фондового

рынка.

Сейчас мажоритарные акционеры не имеют механизма принудительного выкупа акций у миноритариев, и делистинг является для публичных компаний сложной, длительной и затратной процедурой. Между тем, у владельцев компаний может быть несколько поводов уйти с биржи. За последнее время требования к отчетности украинских эмитентов и раскрытию информации ужесточились, хотя они все еще гораздо мягче, чем на рынках соседних стран. Кроме того, удобная возможность избавиться от местных миноритариев может побудить мажоритарных акционеров крупных публичных компаний Украины вывести эти предприятия из листинга, чтобы разместить свои активы на более ликвидных и престижных западных площадках.

Уход с биржи эмитентов такого масштаба отбросит украинский фондовый рынок на много лет назад. Предложенные поправки также лишат инвесторов возможности самостоятельно определять срок инвестирования, что снизит привлекательность украинских активов для «длинных денег». Это, в свою очередь, замедлит развитие инвестиционного и страхового рынков Украины, а также отрасли негосударственных пенсионных фондов, реформой которых сейчас активно занимается правительство (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 14.07).

***

Запрет на расторжение договоров покупки жилья в недостроенных домах, который действует до 1 января 2012 г., могут отменить.

Соответствующий законопроект № 6687-1 «О внесении изменений в Закон Украины «О предотвращении влияния мирового финансового кризиса на развитие строительной отрасли и жилищного строительства»» (о продлении срока действия мер поддержки строительства жилья), внесен в парламент 9 июля 2010 г.

Документ предлагает исключить из закона часть четвертую ст. 3, которая запрещает физическим и юридическим лицам разрывать любые договоры, результатом которых является передача застройщиками завершенного объекта (части объекта) жилого строительства при условии, что по таким договорам осуществлена оплата 100 % стоимости объекта (части объекта) жилого строительства, кроме случаев, если такой разрыв осуществляется по соглашению сторон.

По мнению автора законопроекта, народного депутата Ю. Карамазина (НУ – НС), это позволит мотивировать застройщиков ускорить окончание строительства, используя для этого часть сверхдоходов, которые они получили за счет строительства (*Корреспондент.net (korrespondent.net)*). – 2010. – 14.07).

***

Испанская компания Hera Holding совместно с правительством Испании планирует реализовать в Крыму проект по переработке твердых бытовых

отходов, согласно которому на полуострове планируется построить несколько мусороперерабатывающих заводов.

Как сообщил руководитель внештатных советников крымского премьера В. Нахлупин, общая сумма инвестиций в крымский проект должна составить около 30 млн евро. 70 % этой суммы – это средства собственно компании Нера, еще 30 % – средства правительства Испании. Проект будет реализовываться в рамках Киотского протокола по схеме так называемых «зеленых инвестиций» (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua). – 2010. – 15.07.*)

***

Україна в 2010–2011 маркетинговому році може експортувати 18 млн т зерна. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України В. Слаута.

За його словами, у зв'язку з погодними умовами і відставанням зі збором зернових експорт зерна з України вже затримався на місяць.

При цьому В. Слаута відзначив, що зміниться структура експорту – зросте експорт кукурудзи і скоротиться експорт пшениці.

Також віце-прем'єр наголосив, що на міжнародних ринках складається не дуже сприятлива ситуація щодо зерна, оскільки по деяких культурах спостерігається перевиробництво.

Щодо заборгованості з відшкодування ПДВ перед експортерами зерна віце-прем'єр-міністр повідомив, що найближчим часом це питання вирішиться і механізм відшкодування ПДВ через випуск облігацій почне працювати (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2010. – 15.07.*)